

Onderwerp

Zienswijze conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 Veiligheidsregio
Gelderland-Zuid

Programma Veiligheid
Portefeuillehouder H.M.F. Bruls

Collegebesluit 13 mei 2025
Behandeldatum Raad
Status Openbaar

Samenvatting

De Gemeenschappelijke Regeling van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (hierna: VRGZ) heeft, zoals gebruikelijk, bij monde van het Algemeen Bestuur ons gevraagd een zienswijze te geven op de Jaarrekening 2024 en de begroting 2026. De adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen heeft geadviseerd akkoord te gaan met beide stukken behoudens enkele aandachtspunten. Wij stellen voor om dit advies over te nemen. De balans van de jaarrekening 2024 is positief en het resultaat zal worden toegevoegd aan de reserves. De bijdrage van de begroting 2026 stijgt van €17.904.515 in 2025 naar €18.738.865 in 2026.

Voorstel

1. De zienswijze over voorliggende conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vast te stellen waarin het volgende is opgenomen:
 - a. In te stemmen met de conceptjaarrekening 2024;
 - b. In te stemmen met toevoegingen aan reserves;
 - c. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2026;
 - d. In te stemmen met de meerjarenraming 2027-2029;
 - e. Twee aandachtspunten mee te geven.
2. De brief aan het Algemeen Bestuur van de GR Veiligheidsregio Gelderland-Zuid met de zienswijzen vast te stellen.

Aanleiding

De gemeente Nijmegen is deelnemer van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ). De VRGZ is een organisatie voor brandweerborg, geneeskundige hulpverlening en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit regionale samenwerkingsverband heeft 14 deelnemende gemeenten.

Op 24 maart 2025 heeft het Dagelijks Bestuur van de VRGZ de conceptjaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026 verstuurd (zie bijlage 2, 3 en 4). De VRGZ heeft ook een infographic opgesteld (bijlage 5). De raad krijgt de mogelijkheid om voor 16 juni 2025 zijn zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur (DB) van de VRGZ. De zienswijze is één van de gemeentelijke sturingsinstrumenten richting de Gemeenschappelijke Regelingen (GR) en is mede gebaseerd op het adviesrapport van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen in de Regio Nijmegen. Zij beoordelen de jaarstukken en begroting op de financiële merites en adviseren regiegemeenten hierover (zie bijlage 7).

Relevante besluitgeschiedenis

Op 7 juni 2023 heeft de raad haar zienswijze gegeven op en ingestemd met de begroting van 2024. Middels de 1e en 2e voortgangsmonitor is de raad tussentijds geïnformeerd over de uitvoering van de begroting 2024.

Op 29 januari 2025 heeft de gemeenteraad haar zienswijze gegeven op de Kaderbrief 2026, waarbij extra aandacht werd gevraagd voor:

- De aangekondigde korting van de Rijksoverheid op de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR)
- Het thema weerbare samenleving

Beoogde impact: kaderstelling

De VRGZ levert een belangrijke bijdrage aan de veiligheid van de inwoners in de regio Gelderland-Zuid. De financiële bijdragen van de deelnemende gemeenten zijn grotendeels bepalend voor het in stand houden van een professionele organisatie die tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten bijdraagt een veilige leefomgeving. De raad heeft de mogelijkheid om richting te geven aan de financiële en beleidsmatige kaders door het inbrengen van een zienswijze.

Met het geven van de zienswijze dragen we bij aan de volgende ambities, doelen en activiteiten uit de doelenboom:

Ambitie 3: We zijn een stad waarin de openbare orde en fysieke veiligheid zijn geborgd.

Veiligheidsmaatregelen zijn altijd redelijk, billijk en evenwichtig.

Doel 3: We voorkomen en gaan branden, ongevallen, rampen, crises en sociale en fysieke gevolgen die daarmee samenhangen tegen.

Activiteit: We controleren, werken samen met en leveren een bijdrage aan de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid met het oog op het voorkomen en bestrijden van rampen en crises.

Argumenten

Conceptjaarrekening 2024

1.1. *Het gerealiseerde resultaat voor de VRGZ is €224.000,- positief en bestaat uit:*

- C&R (programma Crisis- en Rampenbestrijding) €622.000,- positief.
Het resultaat van het programma C&R is conform verwachting zoals gemeld in de tussentijdse rapportage t/m augustus. Uit een analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting blijkt dat het positieve resultaat incidenteel van aard is. De structurele componenten zijn per saldo negatief (circa € 702.000,-). Dit heeft deels te maken met prijsstijgingen (zoals onderhoud vastgoed, huisvestingslasten en energie) en stijging van de kosten voor Arbo en werving (hoger verloop, krapte arbeidsmarkt, terugdringen ziekteverzuim). Deze onderwerpen zijn geadresseerd in de begrotingswijziging 2024 en/of de begroting 2025. Het positieve resultaat (€ 622.000,-) is 0,97% van het totaal van de opbrengsten.
- RAV (Regionale Ambulancevoorziening) €398.000,- negatief.
Het resultaat van het programma RAV is minder negatief dan in de tussentijdse rapportage van augustus werd verwacht (- € 398.000). Dit laatste wordt onder andere veroorzaakt door een lagere stijging van de kosten voor bedrijfsvoering dan in de tussentijdse rapportage is geprognosticeerd. Daarnaast is de

verrekening voor de samenwerking op het gebied van scholing en de meldkamer met Gelderland-Midden per saldo hoger uitgevallen dan was verwacht.

Voor de programma C&R en RAV wordt het volgende voorgesteld:

Voorstel bestemming resultaat 2024	C&R	RAV
Gerealiseerd resultaat	€622.000,-	-€398.000
Toevoegen aan algemene reserve C&R	€12.000,-	
Toevoegen aan bestemde reserve duurzaamheid huisvesting	€610.000,-	
Onttrekken aan reserve aanvaardbare kosten RAV		-€398.000,-
Totaal	€0,-	€0,-

Algemene reserve C&R

Bij positieve resultaten is het bestuurlijk uitgangspunt dat eerst wordt toegevoegd aan de algemene reserve tot het niveau van de bestuurlijke norm van 5% van de baten. Omdat de omzet binnen het programma C&R in 2024 is gestegen, is het aandeel van de algemene reserve in verhouding afgenomen. Het gerealiseerde overschot maakt het mogelijk om € 12.000 toe te voegen aan de algemene reserve, waarmee de norm van 5% opnieuw wordt bereikt.

Bestemde reserve duurzaamheid huisvesting

Het resterende resultaat van € 610.000 binnen C&R wordt voorgesteld toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve 'duurzaamheid huisvesting'. Deze reserve is bedoeld om toekomstige investeringen in het kader van energietransitie, verduurzaming van panden en noodzakelijke aanpassingen aan het vastgoed mogelijk te maken.

Reserve aanvaardbare kosten RAV

Het programma RAV sluit 2024 af met een negatief resultaat van € 398.000. Voorgesteld wordt om dit tekort ten laste te brengen van de reserve aanvaardbare kosten. Door deze onttrekking daalt het weerstandsvermogen van de RAV naar 7%, wat onder de bestuurlijke norm van 10% ligt.

1.2. *De begroting en jaarrekening zijn passend en zorgvuldig opgebouwd.*

De begroting opgesteld conform de plannen en ambities die zijn opgesteld in het Regionaal Beleidsplan 2024-2027. Naast het feit dat de VRGZ door het jaar heen input vraagt op de beleidsplannen, houden ze ons tevens op de hoogte van eventuele ontwikkelingen en effecten op de resultaten door middel van de Kaderbrief.

Naast deze inhoudelijke totstandkoming is er, zoals elk jaar, advies uitgebracht over de jaarrekening en begroting door een Ambtelijk adviesorgaan met financials, de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen (hierna: Adviesfunctie). Zij adviseren tevens akkoord te gaan met de jaarrekening en begroting.

Ontwerpbegroting 2026

1.3 *Met de zienswijzebrief wordt een reactie gegeven op de bezuinigingsvoorstellen.*

De VRGZ heeft in de ontwerpbegroting een taakstelling opgenomen van €1.182.000,-. Dit bedrag bestaat uit (1) taakstelling n.a.v. besluitvorming in het AB (€150.000,0) en (2) de door het Rijk voorgenomen korting van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) (€1.032.000,-). De VRGZ biedt een lijst met bezuinigingsvoorstellen waaruit keuzes gemaakt kunnen worden om de

taakstelling te realiseren (zie bijlage 8). De bezuinigingsvoorstellen gaan over oefenavonden vrijwilligers (€100.000,-), Reanimatie: AED/BLS (€130.000,-), brandweerboot (€239.000,-), Veiligheidsinformatie Knooppunt/informatiegestuurde veiligheid (€200.000,-), ondersteuning gemeenten evenementenveiligheid (€60.000,-), netwerkmanagement (€160.000,-), Multidisciplinaire oefeningen (€160.000,-) en piketten Regionaal Operationeel Team (€290.000,-). In de zienswijzebrief wordt benoemd dat de korting wordt betreurd en dat de gevolgen voor de VRGZ en uiteindelijk de gemeenten in de begroting worden begrepen. Daarnaast wordt benoemd dat de bezuinigingsvoorstellen niet reëel zijn en de mogelijke risico's niet wenselijk zijn.

- 1.4. *Met het opnemen van een risico in de risicoparagraaf van de begroting vangt de raad financiële risico's in de begroting op.*

De VRGZ beschrijft in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in haar conceptjaarrekening en ontwerpbegroting de omvang van de risico's welke de VRGZ loopt. Mogelijk kunnen niet alle risico's door de VRGZ worden opgevangen. Daar waar de risico's groter zijn dan de algemene reserve dienen gemeenten in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen een risico op te nemen voor de VRGZ voor zover deze risico's de algemene reserve (€ 3.197.000) overschrijden. De VRGZ komt met een herziene paragraaf weerstandsvermogen. Afhankelijk daarvan kan bepaald worden welk specifieke bedrag de gemeente Nijmegen opneemt. Dit is naar rato van de deelnemersbijdrage.

- 1.5. *De lasten en baten zijn voor de jaren 2027-2029 grotendeels gelijk gehouden aan 2026.*

Voor posten als de rentebaten, rentelasten en kapitaallasten is dit opvallend aangezien de investeringsplanning wel een flinke stijging in de omvang van totale investeringen laat zien. De VRGZ heeft het positieve resultaat van 2023 van het programma Crisis- en rampenbestrijding toegevoegd aan een nieuwe bestemmingsreserve: 'herziening meerjarenonderhoudsplan'. Deze bestemmingsreserve is in 2028 grotendeels uitgeput, waardoor er in de meerjarenraming in 2028 een extra uitzetting is genomen ter hoogte van € 540.000. Voor 2029 betekent het een verdere uitzetting van € 619.000. Kijkend naar de uitkomst van het onderzoek 'Vastgoed VRGZ' en de hierboven geschetste ontwikkelingen is de inschatting dat de gemeentelijke bijdrage in de meerjarenraming extra zal toenemen. Verder wordt de meerjarenraming ter kennisgeving aangenomen.

- 2.1. *De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om een zienswijze vast te stellen.*

De gemeenteraad kan in zijn zienswijze aangeven wat hij van de conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 vindt en deze reactie kan de VRGZ verwerken in haar plannen. De VRGZ benoemt in haar raadsbrief dat de gemeenteraden de mogelijkheid krijgen om een zienswijze in te dienen en in de Gemeenschappelijke Regeling staat beschreven dat de gemeenteraad deze bevoegdheid heeft.

Kanttekeningen

- 1.1. *De bezuinigingsvoorstellen zijn mogelijk niet nodig.*

In de voorjaarsnota wordt duidelijkheid gegeven of de korting op de BDuR-middelen wordt teruggedraaid. De inhoud van de voorjaarsnota is nog onbekend.

Als de korting wordt teruggedraaid, zijn de bezuinigingsvoorstellen niet meer nodig en is dit deel van de zienswijze niet relevant.

- 1.2. *De VRGZ heeft toegezegd de risicoschatting opnieuw te beoordelen waardoor de omvang van de overschrijding nog onbekend is.*

In de zienswijze wordt verzocht de raad spoedig op de hoogte te brengen van de risicoschatting.

- 1.3 *De definitieve accountantsverklaring is nog niet aangeleverd.*

De VRGZ heeft het concept van het accountsverslag aangeleverd. De definitieve accountantsverklaring volgt echter later. Uit het concept blijkt dat de accountant voornemens is een goedkeurende verklaring voor het getrouwe beeld af te geven.

- 2.1. *Een zienswijzebrief biedt geen garantie dat het bestuur van de VRGZ de input van de raad opvolgt in het vaststellen van de conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026.*

Met een zienswijzebrief geeft de raad een reactie op de conceptjaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026. Het Dagelijks Bestuur geeft een reactie op de zienswijze, maar het Algemeen Bestuur is bevoegd om de conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 vast te stellen. Zij kunnen ervoor kiezen om de input uit de zienswijze niet mee te nemen.

Fatale datum

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft verzocht om de zienswijze voor 16 juni kenbaar te maken.

Gesprek met de stad

Er zijn geen activiteiten van het college geweest om de stad bij de zienswijze te betrekken.

Financiën

Conceptjaarrekening 2024

De inbreng van de gemeente Nijmegen voor uitvoering van de VRGZ-taken was in 2024 begroot en gerealiseerd op €16.937.880,-. Het daadwerkelijke programma is gerealiseerd binnen de begroting. Voor zover het de jaarrekening betreft, zijn er geen gevolgen voor de gemeente Nijmegen.

Ontwerpbegroting 2026

De financiële gevolgen voor de gemeente Nijmegen op de Begroting zien er als volgt uit:

	VRGZ	Gemeente Nijmegen
Gemeentelijke bijdrage 2025	€51.543.587,-	€17.904.515,-
Bij: index 2026 (4,66%)	€2.401.931,-	€834.350
Gewijzigde gemeentelijke bijdrage 2026	€53.945.518,-	€18.738.865,-

Daar waar de risico's groter zijn dan de algemene reserve dienen gemeenten in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen een risico op te nemen voor de VRGZ voor zover deze risico's de algemene reserve (€ 3.197.000) overschrijden. Aangezien de VRGZ heeft toegezegd de risicoschatting opnieuw te beoordelen, is de omvang van de overschrijding nog onbekend. De adviesfunctie verwacht een lagere waardering van de risico's rondom verduurzaming huisvesting en kapitaalslasten.

Vervolg

Na besluitvorming in de gemeenteraad zal de zienswijzebrief aan het AB worden verzonden.

Bijlagen

1. Bijlage 1: Zienswijzebrief
2. Bijlage 2: Raadsbrief conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 inclusief bijlagen
3. Bijlage 3: Conceptjaarrekening 2024
4. Bijlage 4: Ontwerpbegroting 2026
5. Bijlage 5: Infographic
6. Bijlage 6: Reacties gemeenteraden op Kaderbrief 2026
7. Bijlage 7: Adviesrapport Adviesfunctie
8. Bijlage 8: Bezuinigingsvoorstellen VRGZ